

Loe järgmisest Koidust

Mõisakoolide programmijuhi Riin Alatalu mõtteid mõisakoolidest kui koolimajadest ja vaatamisväärsustest.

Ettevõtjad ja teised huvilised on TSENTR-i üles leidnud

Mati Määrits

mati@polvakoit.ee

«Meie töö on siis hästi tehtud, kui teadmised levivad ja inimesed neid rakendavad,» lausus Väimelas asuva kompetentsikeskuse TSENTR-i juht Kalev Kaarna.

Ettevõtjad on Kalev Kaarna kinnitusele TSENTR-i üles leidnud - oma päringute-soovide-ettepanekutega on keskusse pöördunud üle 130 organisatsiooni või isiku. «Olemegi siis andnud neile nõu ning teinud vajadusel ka toodete prototüüpe,» lausus ta.

Kunagises mõisa- ja majandilaudas 2015. a oktoobris ukseid avanud TSENTR-il on kaks rolli: aidata kaasa regionaalarengule ning tuua puidu- ja mööblisektorisse rakendus-uringutega uusi teadmisi.

Üks viimastisi uudistootmeid on kontori vaheseinad, mida saab teha just nii suuri ja kõrgeid, kui vaja. Nende pealt on hästi näha keskuse olulisemad tootmisvõimalused, sest kasutatud on laserlõikust, pinnaprinti ja viimistlusliini. «Samal põhimõttel on meil plaanis teha ka kontoritesse helikindlaid telefonikabiine, kuhu on võimalik minna mobiili- või skaibikõnet tegema. Avatud kontorid ei ole ju kõige paremad töötegemise kohad,» märkis Kaarna.

Pinnaprinter võimaldab printida ka konarlikule või mustri- ja pinnale, ilma et teravus kaoks. Kipsiprinteriga saab printida värvilisi tooteid või näidiseid. «Selle torni sees on trepp - seega on võimalik printida 3D-printeriga ka asjade sisse.

Ühel tellijal oli näiteks vaja mootorratta korpuse plastikkaant. Üks oli olemas, teine puudu. Tegimegi skänneriga olemasolevast 3D mudeli, lasime kipsiprinterist vormi välja ning selle pealt sai teha uue plastiku detaili. Samal moel saame teha ka väikesemõõdulisi näidiseid kas või mööblitööstusele. Vineeri on laseriga võimalik muuta painduvaks, et see tundub justkui kumm. Pärtsi tartaanil sellest vist teha ei saa, aga näiteks pliatsitopse ja muid kume-raid esemeid küll,» avas

Mati Määritsa fotod

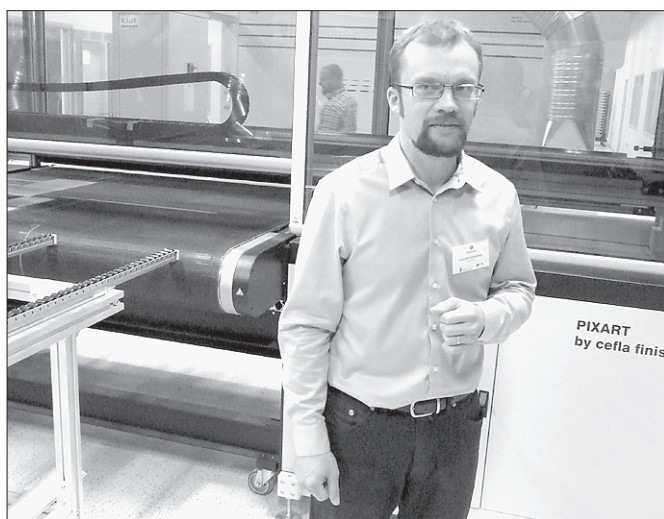
Kompetentsikeskuse tehnilisi võimalusi tutvustab spetsialist Tanel Velga.

juht keskuse tehnilisi võimalusi.

Viimistluslaboris saab testida, kas värv, lakk või krunt jääb pinnale, samuti katsetada kliimakapis erinevaid kliimatingimusi - näiteks, mis juhtub, kui toode jõuab kas või Vietnami, Katari või Põhja-Vietnami. Arvjuhitav programmeeritav pink on aga sedavõrd võimekas, et suudab kannust või kasepahast teha kraanikausi.

Väiksem 3D skanner võimaldab sisse võtta pise- maid objekte, näiteks tooli seljatuge. «Suuremaga olemasoleva Munamäe torni 3D mudelina sisse skänninud. Mingil hetkel proovime neid mudeleid ka kipsiprinterist välja lasta. Meenete tootmine läheks kipsimudeli puhul liiga kalliks, plastikust toodete hind peaks olema aga vastuvõetav,» arutles Kaarna.

Operatiivse tegutsemise kohta on järgnev näide: Võru-Väimela maantee- jooksul tehti droonilt vahe-

Kalev Kaarna.

peal pilti ja kui võitjad läksid pjedestaalile, said nad juba niisuguse tunnistuse,

Uksed, mis ei vii kuhugi

Kompetentsikeskuses on ka ukseid, mis ei vii kuhugi. «Kui Krista Aru meil külas käis, lubas ta siia tööle tulla, kui tal Riigikogust villand saab. Siis tegimegi 1. aprillil puhul tema nn kabineti uksele nimesildi,» rääkis Kalev Kaarna.

kus oli nende nägu peal.

«Loome neid asju, et näidata meie erinevaid tehnilisi võimekusi. Tahame aidata inimestel leida uusi

ideid, mida kasutusele võtta. Iga liigutuse eest me ei plaani küll raha küsida. Nii tuntud me veel ei ole, et masinad pidevalt töös oleksid, aga tööde järjekord on küll olemas - eriti kui vaja läheb pinnaprinterit ja laserit. Teeme ka valmis prototüüpe. Näiteks Pere Puidule, mis on väike ettevõtte ja saab väikeste partiidena toota. Aitame ettevõtetel seeläbi saada tellimusi, mida nad muidu ei saaks,» toonitas Kaarna.

Isemajandavaks tahab TSENTR muutuda järgmiseks kümnendiks.

Innovatsioon

«Samm-sammult sinna- poole liigumegi. Samas ei tohi me selle nimel ohverdada oma missiooni - aidata tervel sektoril muutuda ja areneda. Meie ülesanne ei saa olla see, et muutume väikseks isetasuvaks mööblifirmaks. Koostöös ettevõtetega tekib järjest enam ühiseid projekte ja suundi. Täiesti loogiline, et mingil hetkel investimegi uutesse seadmetesse ühiselt,» lisas kompetentsikeskuse juht.

Kompetentsikeskuses on 11 töötajat, neist kaks poole kohaga. Sünnipäeva peab TSENTR 28. mail, sest 2012. aasta samal kuupäeval rahaldas EAS Võrumaa Kutsehariduskeskuse taotluse kompetentsikeskuse arendamiseks ja ehitamiseks.

«Algul tahtsime lausa mitut tähte taevast alla tuua - teha hoone kahekor- ruseks. Aga see oleks ka kaks korda kallimaks läinud,» sõnas kutsehariduskeskuse direktor Tanel Linnus.

Käivad Saesaare paisu ohutuse tagamise tööd

Loe 3. lk

Uus teatritükk Piusa luidetel räägib ka võoravihast

Loe 5. lk

Valitsus kinnitas elanike arvamuse väljaselgitamise korra

Kui seni nägi seadus ette, et elanike arvamuse väljaselgitamise korra kehtestab iga omavalitsuse volikogu, siis nüüd väheneb omavalitsuste halduskoormus, võttes neilt kohustuse eraldiseisvalt küsitluse korda kehtestada.

Lisaks annab ühtne kord võimaluse küsitlustule- musi omavahel võrrelda, andis teada rahandusmi- nisteerium.

Elanike arvamuse selgi- tatakse välja küsitluse teel kas küsitluspunktides või elektrooniliselt. Küsitluse läbiviimise aeg ja koht avalikustatakse vähemalt kaks nädalat enne küsit- luse toimumist.

Küsitlusest osavõtu voi- malus peab olema tagatud vähemalt kahel päeval, sealjuures peab üks nädal- päevadest olema püha- päev.

Küsitlusest on õigus osa võtta küsitluse ajaks 16- aastaseks saanud koha-liku omavalitsuse elaniku- l.

Elanike küsitlus on olu- line sisend volikogule ühi- nemise kohta otsuste tege- misel, aga lõpliku otsuse tegemise õigus jääb seadu- se kohaselt ikkagi valitud volikogule.